

> Retouradres Postbus 25 6200 MA Maastricht

RWS INFORMATIE

Tauw B.V.
Mevr. R. van Dijk-Lubbers
Postbus 133
7400 AC DEVENTER

RWS Oost-Nederland

Eusebiusbuitensingel 66
6828 HZ Arnhem
Postbus 25
6200 MA Maastricht
T 088 797 49 00
F
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

T. Nel

T 06 228 088 69
theo.nel@rws.nl

Ons kenmerk

RWS-2019/1555

Uw kenmerk

-

Bijlage(n)

1

Datum 15 januari 2019

Onderwerp RWSZ2018-00005114; Toezending maatwerkvoorschrift
lozing verontreinigd grondwater op de Nederrijn.

Geachte mevrouw van Dijk-Lubbers,

Hierbij zend ik u het besluit op uw verzoek van 20 maart 2018 om een
maatwerkvoorschrift op grond van het Besluit lozen buiten inrichtingen voor het
lozen van verontreinigd grondwater op de Nederrijn.

De publicatie van de kennisgeving van de terinzagelegging van het besluit wordt
verzorgd door Waterschap Vallei en Veluwe.

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met de heer T. Nel, telefonisch
bereikbaar onder nummer 06-22808869.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
hoofd afdeling Vergunningverlening Rijkswaterstaat Oost-Nederland,

C. Jol

Datum verzending

16 JAN, 2019

Beschikking

RWS Oost-Nederland

Eusebiusbuitensingel 66
6828 HZ Arnhem
Postbus 25
6200 MA Maastricht
T 088 797 49 00

www.rijkswaterstaat.nl

Datum 15 januari 2019
Nummer RWS-2019/1555
Onderwerp RWSZ2018-00005114; Maatwerkvoorschrift ingevolge artikel 2.1 lid 4 van het Besluit lozen buiten inrichtingen voor Waterschap Vallei en Veluwe voor het lozen van verontreinigd grondwater op de Nederrijn.

Datum
15 januari 2019

Inhoudsopgave

1. Aanhef
2. Besluit
3. Voorschriften
4. Overwegingen
5. Conclusie
6. Ondertekening
7. Mededelingen

Bijlage 1: Begripsbepalingen
Bijlage 2: Analysevoorschriften

1. Aanhef

De minister van Infrastructuur en Waterstaat (de minister) heeft op 20 maart 2018 een melding ontvangen ingevolge het Besluit lozen buiten inrichtingen (Bibi) van Waterschap Vallei en Veluwe voor het lozen van verontreinigd grondwater op de Nederrijn. De melding is geregistreerd onder zaaknummer RWSZ2018-00004892.

De melding is namens de aanvrager ingediend door Tauw B.V..

De betreffende lozing van verontreinigd grondwater noodzaakt de minister om aan deze lozing een maatwerkvoorschrift te stellen op grond van artikel 2.1, vierde lid, van het Besluit lozen buiten inrichtingen.

2. Besluit

Gelet op de Waterwet, de Wet milieubeheer en het Besluit en de Regeling lozen buiten inrichtingen besluit de minister van Infrastructuur en Waterstaat als volgt:

BESLUIT

Op grond van artikel 2.1, vierde lid van het Besluit lozen buiten inrichtingen worden de volgende voorschriften gesteld aan de lozing van verontreinigd grondwater vanuit de bodemsanering betreffende de beheersmaatregel voor de pluim van het verontreinigingsgeval Enka te Ede, door Waterschap Vallei en Veluwe, op de Nederrijn aan de rechteroever ter hoogte van kilometerraai 903.170.

De volgende voorschriften gelden naast de voorschriften uit het Besluit lozen buiten inrichtingen.

3. Voorschriften

Voorschrift 1 *Lozingseisen*

1. Het grondwater afkomstig van de bodemsanering betreffende de beheersmaatregel voor de pluim van het geval Enka te Ede mag alleen worden geloosd indien bij het lozen in enig steekmonster de emissiegrenswaarde van 1500 mg/l voor de parameter sulfaat niet wordt overschreden. Deze lozingseis is een theoretische lozingseis.
2. De lozing mag maximaal 60 m³/uur bedragen.

Voorschrift 2 *Onderzoek en rapportage*

1. Indien het gehalte aan pentachloorfenol in het geloosde grondwater in enig steekmonster de emissiegrenswaarde van 25 µg/l overschrijdt moet de houder van het maatwerkvoorschrift bij de waterbeheerder een onderzoeksvoorstel indienen naar de mogelijkheid om pentachloorfenol kosteneffectief te zuiveren.
2. Het in het eerste lid bedoelde onderzoeksvoorstel moet binnen 2 maanden na constatering van de overschrijding in overleg met de waterbeheerder worden opgesteld en behoeft vóór uitvoering van het onderzoek de schriftelijke goedkeuring van de waterbeheerder.
3. Uiterlijk 2 maanden na goedkeuring van het onderzoeksvoorstel door de waterbeheerder moet het onderzoek zijn uitgevoerd en de uitkomsten van het onderzoeksrapport bij de waterbeheerder zijn ingediend.

Voorschrift 3
Meten en registreren

1. Het te lozen grondwater moet te allen tijde kunnen worden onderworpen aan continue debietmeting (met registratie en integratie) en bemonstering ter verzameling van steekmonsters. Het te lozen grondwater moet veilig kunnen worden bemonsterd.
2. De houder van het maatwerkvoorschrift moet de kwaliteit en kwantiteit van het te lozen grondwater bewaken conform de in hoofdstuk 4 van de bij de melding behorende notitie "Melding lozing (kwaliteit) onttrekkingswater sanering Enka-pluim Ede d.d. 16 maart 2018" opgenomen monitoring.
3. Wijzigingen van de in het tweede lid opgenomen monitoring behoeven voor uitvoering de schriftelijke goedkeuring van de waterbeheerder.

4. Overwegingen

4.1 Wet en regelgeving

Besluit lozen buiten inrichtingen

Op 1 juli 2011 is het Besluit lozen buiten inrichtingen (Blbi) in werking getreden. In het Blbi zijn voor verschillende lozingen die anders dan vanuit inrichtingen plaats kunnen vinden, algemene voorschriften opgenomen. Met het Blbi wordt de vergunningplicht op grond van de Wet milieubeheer en de Waterwet voor veel lozingen opgeheven.

De melding heeft betrekking op de lozing van grondwater afkomstig van een bodemsanering in de zin van de Wet bodembescherming. Voor deze lozing is op grond van artikel 1.3 van het Blbi de vergunningplicht inzake de Waterwet opgeheven.

Relatie met landelijk beleid en doelstelling Kaderrichtlijn Water (KRW)

Het Nationaal Waterplan houdt vast aan de leidende beginselen van het preventief beleid zoals dat in de tweede helft van de vorige eeuw is ingezet: vermindering van de verontreiniging door het toepassen van beste beschikbare technieken (BBT) en waar nodig en mogelijk verdergaande maatregelen met het oog op het bereiken van de gewenste waterkwaliteit. Voor het kwaliteitsbeheer in Rijkswateren heeft daarnaast de Kaderrichtlijn Water (KRW) een grote sturende betekenis. De KRW vereist dat alle Europese lidstaten streven naar een goede kwaliteit van alle waterlichamen waarop de richtlijn van toepassing is. Deze algemene doelstelling heeft een nadere uitwerking gekregen in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009.

Bij het formuleren van de voorschriften voor lozingen in het Blbi is rekening gehouden met de vereisten van de KRW. Voor de aspecten van lozingen die niet uitputtend geregeld zijn vormt het maatwerkvoorschrift bij de zorgplichtbepaling

de mogelijkheid om de lozing in overeenstemming te brengen met de vereisten van de KRW.

De concrete uitwerking van het beleid ten aanzien van het lozen van stoffen is geland in de BBT-documenten 'ABM ' en het 'Handboek Immissietoets 2016'. In deze documenten wordt invulling gegeven aan de doelstellingen van de KRW. De concrete uitwerking van het beleid ten aanzien van de methode ter bepaling van de benodigde saneringsinspanning bij lozingen op basis van stofeigenschappen is opgenomen in het BBT-informatiedocument 'Algemene BeoordelingsMethodiek (ABM) 2016'.

De beoordeling van de gevolgen van een lozing is uitgewerkt in het BBT-document "Handboek Immissietoets 2016". De immissietoets richt zich op de beoordeling van de gevolgen van een specifieke restlozing op de waterkwaliteit (na toepassing van BBT). De immissietoets draagt bij aan het verkrijgen van inzicht in het aandeel van een individuele lozing in de totale concentratie van een stof in de mengzone, het betreffende waterlichaam en benedenstrooms.

De toetsing wordt uitgevoerd op de manier die in het Handboek Immissietoets is aangegeven.

Lozingsactiviteit

Het verontreinigingsgeval Enka in de zin van de Wet bodembescherming heeft betrekking op een grondwaterverontreiniging, die afkomstig is van de voormalige Enka-locatie te Ede. De grondwaterpluim (de zogenaamde Enka-pluim), die hoge sulfaat-concentraties bevat, komt onder de huidige hydrologische omstandigheden grotendeels in diepdrainages van woonwijken terecht. Een beperkt deel van de pluim beweegt zich verder in de bodem, waar deze zonder verdere maatregelen (over meer dan 100 jaar) zal opkwellen in natuurgebied De Bennekomse Meent. Het grondwater met hoge sulfaatconcentraties vormt een bedreiging voor de kwaliteit van de stadsvijvers, De Nieuwe Wetering en het natuurgebied De Bennekomse Meent.

In 2014 is een saneringsplan opgesteld met als saneringsdoel het zo veel mogelijk opheffen van de risico's van de verspreiding van de grondwaterverontreiniging. Om deze risico's van de verspreiding van deze grondwaterverontreiniging zoveel mogelijk op te heffen is ten behoeve van de aanpak van deze grondwaterpluim gekozen voor een permanente geohydrologische beheersing, het permanent afkoppelen van grondwater uit de diepdrainages in de wijk Maandereng en het tijdelijk afkoppelen van grondwater met hoge sulfaatvracht uit de diepdrainage in de wijk Rietkampen. Het hierbij onttrokken verontreinigde grondwater wordt via een transportleiding geloosd op de Nederrijn. Over het saneringsplan is door de provincie Gelderland beschikt in het kader van de Wet bodembescherming (Besluit instemming saneringsplan van Gedeputeerde Staten van Gelderland d.d. 27 januari 2015, onder zaaknummer 2014-012851).

Deze melding heeft betrekking op het lozen van het hierboven genoemde onttrokken verontreinigde grondwater op de Nederrijn.

Maatwerkvoorschrift

De bovengenoemde lozing, het lozen van met sulfaat verontreinigd grondwater, valt onder de werking van het Blbi. In artikel 3.1 van het Blbi zijn voorschriften gesteld ten aanzien van het lozen van grondwater vanuit een bodemsanering. Ingevolge artikel 2.1 van het Blbi dient degene die loost, nadelige gevolgen voor het milieu te beperken of te voorkomen tot wat redelijkerwijs kan worden geveerd. Als aanvulling op de zorgplicht kan het bevoegd gezag ingevolge artikel 2.1, vierde lid, maatwerkvoorschriften stellen voor zover het aspect niet uitputtend is geregeld in het Blbi. Mocht in het afvalwater van de desbetreffende lozing een verontreinigde stof aanwezig zijn waarvoor geen doelvoorschrift is opgenomen, dan kan voor die stof wel bij maatwerkvoorschrift een grenswaarde worden gesteld, indien dat met het oog op de bescherming van het milieu noodzakelijk is.

In de melding wordt aangegeven dat de lozing voldoet aan de in het Blbi gestelde eisen, maar dat het afvalwater hoge concentraties aan sulfaat bevat. Sulfaat is een stof waarvoor in het Blbi geen grenswaarden zijn opgenomen.

Gezien de hoge concentraties aan sulfaat in het te lozen grondwater acht de minister als waterbeheerder het noodzakelijk om aan de gemelde lozing van grondwater middels een maatwerkvoorschrift voorwaarden te stellen. Met het maatwerkvoorschrift wordt zo voorkomen dat aanzienlijke schade aan het milieu wordt toegebracht door het lozen van met sulfaat verontreinigd grondwater door Waterschap Vallei en Veluwe.

In de melding wordt ook aangegeven dat er sporen pentachloorfenol zijn aangetroffen in de Rietkampen (diepdrainage en nabij deepwell) en lage concentraties in de diepdrainage van de Maandereng. Dergelijke concentraties zijn nu niet kosteneffectief te zuiveren. In hoofdstuk 4 onder de kop 'Overige verontreinigingen' wordt aangegeven hoe wordt omgegaan met mogelijke toenemende concentraties in de toekomst.

Om inzicht te houden in de kwaliteit van het te lozen grondwater, o.a. ook voor pentachloorfenol, zijn bij maatwerkvoorschrift voorwaarden gesteld met betrekking tot het monitoren van het te lozen grondwater. Tevens is voor de parameter pentachloorfenol bij maatwerkvoorschrift een voorwaarde opgenomen om onderzoek te doen naar de mogelijkheid om pentachloorfenol kosteneffectief te zuiveren.

Deze voorschriften gelden naast de voorschriften uit het Blbi en de Regeling lozen buiten inrichtingen.

4.2 Beoordeling lozing en toelichting maatwerkvoorschrift

Algemeen

Ten behoeve van de aanpak van deze zogenaamde Enka-pluim is gekozen voor een permanente geohydrologische beheersing, het permanent afkoppelen van grondwater uit de diepdrainages in de wijk Maandereng en het tijdelijk afkoppelen van grondwater met een hoge sulfaatvracht uit de diepdrainage in de wijk

Rietkampen. De geohydrologische beheersing vindt plaats door middel van een permanente beheersonttrekking (middels diepwell) en het blijvend afkoppelen van het grondwater uit de diepdrainages in de wijk Maandereng. Het met sulfaat verontreinigde vrijkomende grondwater wordt geloosd op de Nederrijn. Het debiet wordt geschat op gemiddeld 25 m³/uur.

Als tijdelijke maatregel wordt de diepdrainage in de wijk Rietkampen afgekoppeld. Ook het hierbij met sulfaat verontreinigde vrijkomende grondwater wordt geloosd op de Nederrijn. Deze tijdelijke maatregel geldt vanaf de start van de sanering tot het moment dat de sulfaatconcentraties in het betreffende drainagewater gedaald zijn tot minder dan 200 mg/l als gevolg van de sanerende werking van de beheersonttrekking. Dit is naar verwachting binnen 5 jaar na de start van de maatregel. Het totale debiet van de permanente beheersing en de tijdelijk maatregel wordt geschat op gemiddeld 50 m³/uur met piekdebieten tot 60 m³/uur. De gemiddelde sulfaatconcentratie wordt geschat op 1200 mg/l. De maximale sulfaatconcentratie wordt geschat op 1500 mg/l.

Waterkwaliteitsaanpak

Het met sulfaat verontreinigde grondwater wordt ongezuiverd geloosd op de Nederrijn. Sulfaat behoort tot de stoffen met een geringe mate van toxiciteit die van nature voorkomen in het oppervlaktewater. Voor van nature in het oppervlaktewater voorkomende stoffen met een geringe mate van toxiciteit wordt de zogenaamde waterkwaliteitsaanpak gevolgd, zoals deze ook is opgenomen in de ABM. De aard van de maatregelen voor relatief onschadelijke verontreinigingen ter beperking van de lozing is primair afhankelijk van de waterkwaliteitsdoelstellingen van het ontvangende oppervlaktewater. Dit betekent dat middels een immissietoets getoetst wordt of het oppervlaktewater een dergelijke belasting aan kan. Als dit het geval is, wordt de lozing toegestaan en is geen voorzuivering vereist.

Immissietoets en beoordeling lozing:

De Nederrijn voldoet aan de Jaargemiddelde Milieukwaliteitseis/Maximaal Toelaatbaar Risiconiveau (JG-MKE/MTR) voor sulfaat (100 mg/l). Voor het uitvoeren van de immissietoets is uitgegaan van een worst-case situatie. Dat wil zeggen een lozing van 50 m³/uur met een sulfaatconcentratie van maximaal 1500 mg/l en een laag afvoerdebiet van de Nederrijn van 27 m³/s (de afvoer die 90% van de tijd op jaarbasis wordt overschreden).

Voor het uitvoeren van de immissietoets worden de volgende stappen doorlopen. Stap 1 van de immissietoets, de effluenttoets, betreft de toetsing of de lozingsconcentraties lager zijn dan de gewenste milieukwaliteit. Is dat het geval, dan kan de waterkwaliteit nooit dusdanig beïnvloed worden dat door de betreffende lozing de gewenste milieukwaliteit niet wordt gehaald. Een lozing die niet door deze toetsstap komt, moet de volgende toetsstap doorlopen. De lozingsconcentratie is in dit geval hoger dan de JG-MKE/MTR. Er wordt dus niet voldaan aan stap 1 van de immissietoets, waardoor de volgende toetsstap moet worden doorlopen.

Stap 2 van de immissietoets, de trivialetoets, betreft een screening op het triviaal zijn van de lozing enkel op basis van de hoeveelheid te lozen stoffen in relatie tot de reeds aanwezige concentratie in het ontvangende oppervlaktewater (maximale toename in procenten). Daarvoor wordt een simpele toets gebruikt om na te gaan of de lozing als triviaal kan worden beschouwd en daarom geen nadere beoordeling behoeft. Hiervoor zijn geen modelberekeningen nodig om tot een oordeel te komen. Een lozing die door deze toetsstap komt, kan zonder nadere eisen worden toegestaan.

De uitkomst van de toetsing of lozingen triviaal zijn en zonder nadere beschouwing als aanvaardbaar kunnen worden bestempeld, is afhankelijk van de grootte van het watersysteem. De toetsing bestaat uit het bekijken van de concentratieverhoging na volledige menging en toetsing daarvan aan een generieke toelaatbare verhoging. De hoogte van dit maximum is afhankelijk van de grootte en aard van het watersysteem.

Voor deze lozing op de Nederrijn wordt voor sulfaat een concentratieverhoging na volledige menging berekend van 0,74 mg/l. Uitgedrukt als percentage van de milieukwaliteitsnorm bedraagt deze 0,74 %. Deze waarde is lager dan de voor dit watersysteem geldende triviale maximaal geldende concentratieverhoging van 1%. De uitkomst van deze stap is dat de onderhavige lozing van sulfaat als triviaal kan worden beschouwd en kan worden toegestaan.

Er wordt dus voldaan aan de immissietoets en een verdere toetsing is niet vereist.

Alhoewel een verdere toetsing niet noodzakelijk, is er toch nog een geavanceerde berekening uitgevoerd, waarbij ook getoetst is aan de stappen 3 en 4 van de immissietoets, respectievelijk de significantietoets en de normtoets.

Met behulp van de geavanceerde berekening wordt op een afstand van circa 21 en 840 m van de lozing een verhoging van de sulfaatconcentratie berekend van respectievelijk 15,2 mg/l en 2,4 mg/l.

In de significantietoets wordt getoetst aan een concentratieverhoging op de rand van de mengzone. Hierbij geldt dat deze niet meer mag bedragen dan 10% van de geldende JG-MKE/MTR. Voor de immissietoets wordt in dit geval op een afstand van circa 840 m getoetst of wordt voldaan aan de eis dat de concentratieverhoging maximaal 0,1 van het JG-MKE/MTR mag bedragen. Hieraan wordt voldaan ($2,4 \text{ mg/l} < 0,1 * 100 \text{ mg/l}$).

Vervolgens wordt in de normtoets nagegaan of de concentratieverhoging op de rand van de mengzone opgeteld bij de achtergrondwaarde niet leidt tot een overschrijding van de gewenste waterkwaliteit. Ook hieraan wordt voldaan ($2,4 \text{ mg/l} + 53 \text{ mg/l} < 100 \text{ mg/l}$).

Aanvullend is nog getoetst aan het niet overschrijden van de MAC-MKE op de rand van de MAC-mengzone. Bij deze toets wordt beoordeeld of er acuut toxische effecten kunnen optreden. Voor toetsing aan de MAC-MKE wordt aangegeven of de berekende concentratieverhoging op 21 m afstand benedenstrooms van het lozingspunt de MAC-MKE van de betreffende stof al of niet overschrijdt. Voor sulfaat is geen MAC-MKE bekend en wordt geen MAC-toets uitgevoerd. Maar op deze afstand wordt uitgaande van een achtergrondconcentratie van 53 mg/l

vermeerderd met een verhoging van 15,2 mg/l zelfs de JG-MKN/MTR nog niet overschreden. Op basis van dit gegeven wordt geconcludeerd dat de lozing naar verwachting niet zal leiden tot acuut toxische effecten voor de waterorganismen.

Voor het uitvoeren van de immissietoets is uitgegaan van een worst-case situatie. De melding betreft echter het lozen van grondwater met een gemiddeld debiet van 50 m³/uur en een gemiddelde sulfaatconcentratie van 1200 mg/l. Na een bepaalde periode (naar schatting na 5 jaar) wordt een verlaging van het lozingsdebiet verwacht naar gemiddeld 25 m³/uur. Uitgaande van een volledige menging resulteert de lozing met een gemiddeld debiet van 50 m³/uur en een gemiddelde sulfaatconcentratie van 1200 mg/l, bij een jaargemiddeld afvoerdebiet van de Nederrijn van 300 m³/s, in een toename van de sulfaatconcentratie in de Nederrijn van naar schatting minder dan 0,06 mg/l. Uitgaande van een gemiddelde achtergrondconcentratie van sulfaat in de Nederrijn van circa 51 mg/l, resulteert dit in een verhoging van gemiddeld circa 0,1 %.

Emissiegrenswaarden:

De in het maatwerkvoorschrift opgenomen emissiegrenswaarde voor sulfaat en de maximaal te lozen hoeveelheid zijn gebaseerd op een worst case benadering. Voor sulfaat is een emissiegrenswaarde van 1500 mg/l opgenomen. Een dergelijke benadering is acceptabel omdat er voor de lozing van met sulfaat verontreinigd grondwater geen zuiveringsinstallatie vereist is. In het geval van een zuiveringsinstallatie kunnen er eisen aan het effluent van de zuiveringsinstallatie worden gesteld om de goede werking van deze zuiveringsinstallatie te waarborgen. Ook is normopvulling ten gevolge van een te hoge emissiegrenswaarde niet aannemelijk. Dit is inherent aan dit proces, waarbij er geen stoffen worden geproduceerd en kunnen worden toegevoegd aan het onttrokken en te lozen grondwater.

Daarnaast is ter beperking van de lozing in het maatwerkvoorschrift een maximale debieteis opgenomen van 60 m³/uur. Deze eis is niet gebaseerd op waterkwantiteitsaspecten, maar om een grenswaarde te stellen aan de maximaal te lozen vracht aan sulfaat. De maximale te lozen vracht aan sulfaat is namelijk een combinatie van concentratie en debiet.

Toetsing overschrijding van lozingseisen

Het is voor Rijkswaterstaat zelf, voor de houder van het maatwerkvoorschrift en voor eventuele derde-belanghebbenden van belang dat precies duidelijk is wat de lozingseisen in dit maatwerkvoorschrift betekenen en op welke wijze bepaald wordt dat er sprake is van een overschrijding van lozingseisen. De bepaling hangt af van het type lozingseis: een empirische lozingseis of een theoretische lozingseis. In het maatwerkvoorschrift is aangegeven of de daar genoemde lozingseisen empirisch of theoretisch zijn.

Empirische lozingseisen worden in het proces van het opstellen van een maatwerkvoorschrift vastgesteld met een statistische methodiek op basis van

historische meetwaarden van het lozende bedrijf. Een empirische lozingseis wordt, kort samengevat, bepaald door een aantal maal de standaardafwijking van de historische meetwaarden op te tellen bij het gemiddelde van deze waarden. Er wordt bij het empirisch afleiden van een lozingseis gebruik gemaakt van meetgegevens die representatief zijn voor de gebruikelijke beheerste procesvoering. Bij een overschrijding van een empirische lozingseis is het in hoge mate zeker dat er sprake is van een overtreding. De meetonzekerheid van de meetwaarden is hierbij niet van belang, omdat er gebruik is gemaakt van historische meetwaarden voor het vaststellen van de eis. Daarmee is vanzelf ook de meetonzekerheid verdisconteerd in de lozingseis. Dat geldt ook voor een eventuele aanvullende onzekerheid door de bemonstering.

Theoretische lozingseisen zijn niet gebaseerd op een statistische analyse van een historische meetreeks. Theoretische eisen staan onder andere in de referentiedocumenten voor de beste beschikbare technieken (BREF). Theoretische lozingseisen hangen samen met toepassing van een bepaalde stand der techniek bij een bedrijf. Het zijn een soort ervaringscijfers per bedrijfstak of per behandelingstechniek, waarbij de achterliggende meetgegevens van de afzonderlijke bedrijven niet direct meer te herleiden zijn. Anders dan bij empirische lozingseisen, wordt bij de toetsing van meetwaarden aan een theoretische lozingseis wel rekening gehouden met de meetonzekerheid. De meetonzekerheid is immers niet verdisconteerd in de lozingseis zelf.

Overige verontreinigingen:

Het onttrokken grondwater kan ook overige verontreinigingen bevatten, zoals zware metalen (nikkel en zink), chloorkoolwaterstoffen (VOCL's zoals Per, Cis, vinylchloride en chloormethanen) en chloorfenolen (zoals pentachloorfenol) omdat deze ook direct buiten het brongebied van de grondwaterverontreiniging zijn aangetroffen. De vracht en verspreiding van deze stoffen is echter veel beperkter. In de loop der tijd zal de concentratie aan overige verontreinigingen (met name VOCL) in het te onttrekken grondwater toe kunnen nemen. Op dit moment wordt voor de hiervoor genoemde zware metalen en chloorkoolwaterstoffen voldaan aan de voor deze stoffen in het Blbi opgenomen emissiegrenswaarden. De verwachting is dat het nog enkele tientallen jaren kan duren voordat de concentraties van deze stoffen in de buurt komen van de voor deze stoffen gestelde emissiegrenswaarden in het Blbi.

Bij overschrijding van de in het Blbi gestelde emissiegrenswaarden kan bij maatwerkvoorschrift worden afgeweken van deze waarden, indien deze waarden niet door toepassing van beste beschikbare technieken (BBT) kunnen worden bereikt en het belang van de bescherming van het milieu zich niet verzet tegen het lozen met een hogere emissiegrenswaarde. Is dit niet het geval dan zullen er maatregelen moeten worden genomen, zoals dit ook is aangegeven in het saneringsplan. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan bronsanering of een waterzuiveringsinstallatie.

Voor chloorfenolen (o.a. ook pentachloorfenol) zijn in het Blibi geen grenswaarden opgenomen. Uit een in 2017 uitgevoerd grondwateronderzoek is gebleken dat in de diepdrainage van de Maandereng pentachloorfenol (maximaal 9,3 µg/l) voorkomt. In de Rietkampen (diepdrainage en nabij de deepwell) worden maximaal sporen aangetroffen. Op basis van deze concentraties en uitgaande van de te onttrekken hoeveelheden grondwater (10 m³/uur uit de diepdrainage van de Maandereng en 15 m³/uur uit de deepwell in de Rietkampen) resulteert dit in een concentratie in het te lozen grondwater van circa 4 µg/l en een jaarvracht van 876 gram. Dergelijke concentraties en hoeveelheden zijn met toepassing van de huidige beste beschikbare technieken (BBT) niet kosteneffectief te zuiveren. Er wordt hierbij wel voldaan aan de immissietoets. Tevens is een berekening uitgevoerd om een inschatting te maken bij welke concentraties er niet meer wordt voldaan aan de immissietoets. Uitgaande van een totaal debiet van 25 m³/uur wordt er bij een concentratie van 47 µg/l niet meer voldaan aan stap 3 van de immissietoets. Bij lozingen die niet door deze stap komen, moeten aanvullende maatregelen worden getroffen om de emissie van pentachloorfenol te beperken. Ook bij deze concentratie van 47 µg/l is het vooralsnog niet mogelijk om kosteneffectief te zuiveren. De verwachting is overigens niet dat deze concentratie in de totaalstroom de komende tientallen tot honderden jaren zal worden bereikt.

Pentachloorfenol is een zeer zorgwekkende stof (ZZS) is, waarbij extra aandacht moet worden gegeven aan het terugdringen van de lozing van deze stof. Daarom is voor deze parameter een extra voorwaarde opgenomen om onderzoek te doen naar de mogelijkheid om pentachloorfenol kosteneffectief te verwijderen. De motivatie hiervoor is dat er in de (nabije) toekomst mogelijk andere en of goedkopere zuiveringstechnieken beschikbaar komen om pentachloorfenol wel kosteneffectief te zuiveren. Omdat de verwachting is dat de concentratie van 47 µg/l in de totaalstroom in de komende tientallen tot honderden jaren niet worden bereikt, is er voor gekozen om hiervoor als een signalering een emissiegrenswaarde op te nemen van 25 µg/l. Als het gehalte aan pentachloorfenol in het geloosde grondwater in enig steekmonster deze emissiegrenswaarde overschrijdt, moet er onderzoek worden uitgevoerd naar de mogelijkheid om pentachloorfenol kosteneffectief te zuiveren.

Naast monitoring op sulfaat zal ook monitoring plaatsvinden op de overige stoffen, zoals zware metalen (nikkel en zink), chloorkoolwaterstoffen (VOCL's zoals Per, Cis, vinylchloride en chloormethanen) en chloorfenolen (zoals pentachloorfenol). Zoals beschreven in het saneringsplan wordt de verspreiding van VOCL en overige stoffen binnen de sulfaatpluim gemonitord. Middels een trendanalyse wordt getoetst of de concentraties in het te lozen grondwater richting de in het Blibi opgenomen grenswaarden gaan. Indien dit het geval zal ook het te lozen grondwater worden gemonitord op de overige verontreinigingen. In hoofdstuk 4 van de bij de melding behorende notitie "Melding lozing (kwaliteit) onttrekkingswater sanering Enka-pluim Ede d.d. 16 maart 2018" is de monitoring

door het Waterschap Vallei en Veluwe van het te lozen grondwater op de Nederrijn opgenomen.

4.3 Procedure

4.3.1 Algemeen

In het voortraject van deze melding zijn omwonenden en andere belanghebbenden betrokken geweest. Om iedereen in de gelegenheid te stellen om zienswijzen kenbaar te maken vindt de procedure daarom plaats volgens het gestelde in het Besluit lozen buiten inrichtingen en afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

De melding met bijbehorende stukken en het ontwerpmaatwerkvoorschrift hebben van 17 mei tot en met 27 juli 2018 ter inzage gelegen.

4.3.2 Ingekomen zienswijzen

Het ontwerpmaatwerkvoorschrift betreffende het lozen van grondwater heeft gelijktijdig ter inzage gelegen met de ontwerpwatervergunning voor de onttrekking van het grondwater. Voor deze laatste vergunning is Waterschap Vallei en Veluwe het bevoegde gezag. Bij RWS en Waterschap Vallei en Veluwe zijn in totaal 10 zienswijzen binnengekomen. Met Waterschap Vallei en Veluwe is afgestemd tegen welke besluiten de zienswijzen zijn gericht.

Bij RWS zijn 2 zienswijzen binnengekomen die betrekking hebben op het ontwerpmaatwerkvoorschrift en 1 zienswijze, welke feitelijk betrekking heeft op de ontwerpwatervergunning. Deze laatste is ter behandeling doorgezonden naar Waterschap Vallei en Veluwe. Echter een aantal aspecten hebben wel specifiek betrekking op het ontwerpmaatwerkvoorschrift. Met Waterschap Vallei en Veluwe is afgestemd om deze aspecten te behandelen in dit besluit.

Door de volgende partijen zijn zienswijzen ingediend, waarvan (een deel van) de zienswijze inhoudelijk betrekking heeft op het ontwerpmaatwerkvoorschrift:

1. Vanwege de AVG zijn de NAW-gegevens van deze indiener geanonimiseerd, mijn kenmerk RWS-2018/20525.
2. Stichting Milieuwerkgroepen Ede, mijn kenmerk RWS-2018/25039.
3. Mooi Wageningen, mijn kenmerk RWS-2018/25127.

Alle zienswijzen zijn voor de einddatum van de terinzagelegging ontvangen.

4.3.3 Behandeling van zienswijzen

De zienswijzen worden als volgt samengevat en voorzien van een reactie.

Zienswijze geanonimiseerde indiener

De zienswijze is gericht tegen de ontwerpwatervergunning en heeft betrekking op een 7-tal genummerde aspecten. Een aantal van deze aspecten (met de nummers 4, 6 en 7) heeft specifiek betrekking op de lozingsaspecten die van toepassing zijn op het ontwerpmaatwerkvoorschrift voor het lozen van het grondwater. De overige aspecten zijn gericht op de ontwerpwatervergunning en worden behandeld door Waterschap Vallei en Veluwe. Deze aspecten spelen bij het beoordelen van deze melding en het verlenen van het maatwerkvoorschrift geen rol.

De 3 aspecten die van toepassing zijn op het ontwerpmaatwerkvoorschrift worden hier samengevat en voorzien van een reactie.

1. (aspect nummer 4) De gekozen oplossing heeft slechts tot doel om de geloosde stoffen te vergunnen tot beneden de oppervlaktewaterkwaliteitsnormen. Hierdoor wordt de geloosde vracht aan schadelijke stoffen niet verminderd en zorgt dit voor een ongewenste belasting van het milieu. Schadelijke stoffen moeten worden verwijderd.

Reactie:

Allereerst wil ik opmerken dat de gekozen oplossing het resultaat is van een saneringsonderzoek waarvoor in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) in 2015 een beschikking is afgegeven. De gekozen oplossing is in dat traject gemaakt en is geen aspect wat wederom bij het beoordelen van de melding en het verlenen van het maatwerkvoorschrift wordt meegenomen.

In dit kader wordt alleen de lozing beoordeeld. Deze lozing van verontreinigd grondwater wordt net zoals alle andere lozingen beoordeeld conform het geldende beleid. Voor deze lozing gelden algemene regels en is het Blbi van toepassing. Middels deze melding wordt aangegeven dat wordt voldaan aan de emissiegrenswaarden die voor de verschillende stoffen zijn opgenomen in het Blbi. Als aan deze emissiegrenswaarden wordt voldaan dan mogen deze stoffen worden geloosd en kan verdergaande zuivering voor deze stoffen niet worden geëist. Daarnaast worden er ook nog stoffen geloosd, waarvoor in het Blbi geen emissiegrenswaarden zijn opgenomen, zoals sulfaat en pentachloorfenol. Deze lozingen zijn als volgt beoordeeld:

Sulfaat:

Sulfaat is de maatgevende verontreiniging waarvoor het saneringstraject in het kader van de Wbb is opgestart en die in de hoogste concentratie voorkomt in het te lozen grondwater. Op grond van het landelijk beleid (de waterkwaliteitsaanpak) geldt dat voor een beperkt aantal relatief onschadelijke en van nature voorkomende stoffen (zoals sulfaten en chloriden) het niet noodzakelijk is om op voorhand een zuiveringstechniek toe te passen. Een ongezuiverde lozing kan worden toegestaan als blijkt dat het oppervlaktewater een dergelijke belasting aan kan. Uit de uitgevoerde immisietoets volgt dat deze lozing van sulfaat op de Nederrijn als triviaal (zie overweging in hoofdstuk 2 onder de kop 'Immissietoets en beoordeling lozing') kan worden beschouwd en dan is de conclusie dat er geen zuivering voor sulfaat vereist is.

Pentachloorfenol:

In tegenstelling tot sulfaat geldt voor deze stof dat beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast om de lozing te verminderen. Het begrip BBT is nader toegelicht in de begripsbepalingen in bijlage 1.

Bij de beoordeling van BBT en de bijbehorende emissiegrenswaarden mogen de kosten worden meegenomen bij de beoordeling van de maatregelen. De kosten die worden gevraagd moeten 'redelijk' zijn. Dit valt onder het begrip kosteneffectiviteit, waarbij een kosteneffectiviteitsdrempel wordt gehanteerd bij het bepalen van de redelijkheid van de gemaakte kosten. RWS hanteert voor pentachloorfenol een kosteneffectiviteitsdrempel van EUR 5200 per kg. Hiervoor geldt dus dat de kosten van de BBT maatregelen niet hoger mogen zijn dan EUR 5200 per kg verwijderde stof.

Voor lage concentraties aan stoffen in het te zuiveren water geldt over het algemeen dat deze veel lastiger te verwijderen zijn, waardoor ook de kosten zullen stijgen. Bij kleine vrachten en concentraties liggen de kosten daarom al snel boven de desbetreffende kosteneffectiviteitsdrempel. In het geval van de stof pentachloorfenol zijn de concentraties dermate laag dat met toepassing van huidige BBT het vooralsnog niet mogelijk is om kosteneffectief te zuiveren. Er wordt hierbij tevens voldaan aan de immissietoets, zodat er geen negatieve effecten voor de waterkwaliteit zijn te verwachten.

Op grond van vorenstaande wordt geconcludeerd dat met toepassing van het geldende beleid het nu niet kan worden geveerd om de lozing van de verschillende stoffen verder te verminderen.

2. (aspect nummer 6) Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de klimaatsverandering waardoor bij extreem lage afvoeren van de Nederrijn accumulatie van verontreiniging kan optreden. Terwijl juist in die perioden een goede waterkwaliteit van belang is.

Reactie:

Bij de beoordeling van deze lozing wordt rekening gehouden met lagere afvoerdebieten. De beoordeling van de gevolgen van een lozing is uitgewerkt in het BBT-document "Handboek Immissietoets 2016", welke bij de beoordeling van een lozing moet worden betrokken. Bij de toepassing van de immissietoets wordt in dit Handboek als uitgangspunt voor de beoordeling een minimaal afvoerdebiet van het waterlichaam gehanteerd, welke in 90% van de tijd op jaarbasis wordt overschreden, de zogenaamde 90-percentiel lage afvoer. Deze waarde is gebaseerd op een historische cijferreeks aan afvoerdata van het waterlichaam. Beleidsmatig is dus de keuze gemaakt dat niet wordt getoetst aan bijvoorbeeld de allerlaagste afvoer die ooit is gemeten, maar aan een minimale afvoer die in 10% van de tijd op jaarbasis lager kan zijn.

Dit is dus al een worst-case situatie, waarbij rekening is gehouden met een laag afvoerdebiet. Het sluiten van de stuwen is hierin al meegenomen. In dit geval wordt voor de toetsing uitgegaan van een afvoerdebiet van de Nederrijn van 27 m³/s, terwijl het jaargemiddelde afvoerdebiet circa 300 m³/s bedraagt. De toets is derhalve uitgevoerd conform het geldende beleid, zoals deze dus ook geldt voor

alle andere lozingen op de Nederrijn. Er wordt niet nog specifiek getoetst aan een mogelijke toekomstige extreem lagere afvoer.

Daarnaast bestaat in toekomstige extreme situaties de mogelijkheid om op grond van de zorgplicht aanvullende maatregelen te nemen. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan het tijdelijk verlagen van het lozingsdebiet.

3. (aspect nummer 7) De mogelijkheid bestaat dat andere waterschappen een soortgelijke methode gaan gebruiken om te "saneren", waardoor de belasting van de Nederrijn uiteindelijk veel hoger gaat worden dan nu wordt voorgesteld.

Reactie:

Dit betreft een hypothetische situatie. Voor een dergelijke situatie kan worden opgemerkt dat op basis van het huidige beleid de belasting ten gevolge van nieuwe lozingen uiteraard toe zal nemen. Echter dit kan niet tot een overschrijding van de milieukwaliteitseisen leiden. Elke nieuwe lozing wordt beoordeeld met de immissietoets totdat uiteindelijk het moment wordt bereikt dat een nieuwe lozing niet meer voldoet aan de immissietoets en dus niet kan worden toegestaan.

Zienswijze Stichting Milieuwerkgroepen Ede (SME)

1. Hoogwaardig schoon grondwater uit de permanente beheersonttrekking (diepwell) wordt ten onrechte gebruikt als verdunningswater om zo te kunnen voldoen aan de triviale maximaal geldende concentratieverhoging van 1% in de Nederrijn.

Reactie:

Er is geen sprake van verdunning van het met sulfaat verontreinigde grondwater uit de Rietkampen door toevoeging van het grondwater uit de permanente beheersonttrekking. De permanente beheersonttrekking is met name bedoeld om de sulfaatpluim af te vangen en via deze onttrekking wordt dan ook het grootste deel van de met sulfaat verontreinigde grondwaterpluim afgevangen en geloosd op de Nederrijn. Ik merk op dat verdunnen om zo te voldoen aan de immissietoets ook geen zin heeft omdat hierdoor wel de sulfaatconcentratie wordt verlaagd maar niet de sulfaatvracht, terwijl bij de immissietoets wordt getoetst aan de geloosde sulfaatvracht.

2. De permanente beheersonttrekking valt onder paragraaf 3.2 van het Blbi en er moet bij de lozing worden voldaan aan de hiervoor in onder deze paragraaf opgenomen lozingseisen. O.a. is artikel 3.2 lid 5 van toepassing. In het ontwerpmaatwerkvoorschrift wordt hier aan voorbijgegaan.

Reactie:

De permanente beheersonttrekking betreft geen onttrekking met als primair doel om te ontwateren. In dat geval zou paragraaf 3.2 van het Blbi van toepassing zijn. De permanente beheersonttrekking is met name bedoeld om de met sulfaat verontreinigde grondwaterpluim af te vangen en heeft betrekking op een lozing van grondwater afkomstig van een bodemsanering in de zin van de Wet bescherming. Hiervoor is paragraaf 3.1 van het Blbi van toepassing.

De lozingseisen in paragraaf 3.1 gaan trouwens verder dan de lozingseisen in paragraaf 3.2 en zijn ook meer toegespitst op lozingen afkomstig van bodemsaneringen.

3. Er wordt in het ontwerpmaatwerkvoorschrift niet ingegaan op de onderzoeken die zijn uitgevoerd naar sulfaatzuivering.

Reactie:

De genoemde onderzoeken naar sulfaatzuivering zijn gerelateerd aan andere lozingsopties in plaats van het lozen op de Nederrijn. In het kader van deze melding beoordeel ik alleen de lozing van sulfaat op de Nederrijn. Zoals in de overwegingen is aangegeven geldt voor sulfaat de zogenaamde waterkwaliteitsaanpak en is een voorzuivering voor deze stof in deze situatie niet vereist. Verder onderzoek naar verwijdering van sulfaat is dan ook niet aan de orde.

4. Voor pentachloorfenol geldt een minimalisatieverplichting en is niet onderbouwd dat kosteneffectieve zuivering mogelijk is, terwijl volgens de KRW toepassing van BBT vereist is. Ook ontbreekt enige beschouwing in het kader van de KRW.

Reactie:

Het is correct dat voor een zeer zorgwekkende stof (ZZS) als pentachloorfenol een minimalisatieverplichting geldt. Bij lozing van een ZZS moet er worden gestreefd naar een nullozing. De beleidsdoelstelling is immers om deze stof uit de leefomgeving te weren.

Bij een lozing van een ZZS door bijvoorbeeld een bedrijf betekent dit dat de proceskeuze en interne bedrijfsvoering hierop moet worden afgestemd. Hierbij dient in eerste instantie gedacht te worden aan vervanging van de stof. Vervolgens kan gekeken worden naar procesoptimalisatie dan wel een andere proceskeuze om contact van deze stoffen met water te voorkomen. Pas als laatste stap komt zuivering van de restlozing in beeld en dient bij de bepaling van de mate van sanering BBT te worden toegepast.

In deze situatie is proceskeuze, interne bedrijfsvoering en procesoptimalisatie niet aan de orde. De stof zit immers al in het milieu en komt via het milieucomponent bodem en grondwater uiteindelijk in het oppervlaktewater terecht. Resteert als laatste stap zuivering van de lozing middels toepassing van BBT.

Ten aanzien van dit aspect verwijs ik naar mijn reactie op de zienswijze van de geanonimiseerde indiener (reactie op nummer 1 onder de kop 'Pentachloorfenol'). Op grond van vorenstaande concludeer ik dat met toepassing van het geldende beleid het nu nog niet vereist is om de lozing van deze stof verder te minimaliseren.

In de melding is een onderbouwing gegeven van de kosten om pentachloorfenol uit het afvalwater te zuiveren met als conclusie dat deze kosten ver boven de voor pentachloorfenol vereiste kosteneffectiviteitsdrempel liggen. Met deze onderbouwing wordt door RWS ingestemd.

Het is correct dat in de overwegingen van het ontwerpmaatwerkvoorschrift niet expliciet enige beschouwing is opgenomen in het kader van de KRW. Daarom heb ik naar aanleiding van deze zienswijze in de overwegingen in hoofdstuk 4.1. onder de kop 'Relatie met landelijk beleid en doelstelling Kaderrichtlijn Water' hierover alsnog expliciet een beschouwing opgenomen.

5. Er worden diverse opmerkingen en vragen gesteld over de monitoring en rapportage van het afvalwater. Wanneer wordt de concentratie aan chloorfenolen gemeten, wat als de grenswaarde wordt overschreden en hoe is de betrouwbaarheid en openbaarheid van de onderzoeksvoorstellen en resultaten geborgd.

Reactie:

In de melding is een hoofdstuk omtrent de monitoring opgenomen. Hierin wordt aangegeven hoe het effluent wordt gemonitord na aanvang van de lozing. Daarnaast wordt ook de verspreiding van verontreinigingen binnen de pluim gemonitord. Indien daaruit blijkt dat wordt verwacht dat de concentraties in het effluent richting de in het maatwerkvoorschrift voorgeschreven grenswaarde gaan dan zal het effluent aanvullend worden geanalyseerd. Indien de in het maatwerkvoorschrift voorgeschreven grenswaarde voor pentachloorfenol wordt overschreden dan behoeft de lozing niet te worden stopgezet maar moet er een onderzoeksvoorstel worden ingediend naar de mogelijkheid om pentachloorfenol kosteneffectief te zuiveren. Het onderzoeksvoorstel en het onderzoeksrapport wordt beoordeeld door de waterbeheerder. De beslissing van de waterbeheerder is een besluit waartegen bezwaar en beroep open staat.

6. In het maatwerkvoorschrift horen voorwaardelijke verplichtingen en criteria te worden gegeven voor de beoordeling van de kosteneffectiviteit voor de zuivering.

Reactie:

Deze mening wordt door mij niet onderschreven. Bij het indienen van het onderzoeksvoorstel en het onderzoeksrapport wordt de kosteneffectiviteit beoordeeld. Dit wordt niet van tevoren vastgelegd, maar er is voor gekozen om dit in overleg vast te stellen.

7. De monitoring is beschreven in de bij de melding behorende notitie "Melding lozing (kwaliteit) onttrekkingswater sanering Enka-pluim Ede" en daarmee bevat het maatwerkvoorschrift geen voorwaardelijke verplichting inzake monitoring.

Reactie:

Die mening wordt door mij niet onderschreven. In het maatwerkvoorschrift is namelijk voorgeschreven dat moet worden gemonitord conform de in hoofdstuk 4 van de bij de melding behorende notitie "Melding lozing (kwaliteit) onttrekkingswater sanering Enka-pluim Ede" opgenomen monitoring.

8. De frequentie en analyse van de bemonstering is zeer onvoldoende.

Reactie:

Ik ben van mijn mening dat de voorgeschreven frequentie en analyse van de monitoring voldoende is. De frequentie is onder andere afhankelijk van de te verwachten schommelingen van de concentraties in het afvalwater. In dit geval is het effluent afkomstig uit een zeer langzaam stromend groot grondwaterlichaam, waarin geen grote schommelingen in de concentraties worden verwacht. Dit in tegenstelling tot een bedrijfsmatige lozing, waar door mogelijke storingen in het bedrijfsproces of in een zuiveringsinstallatie grotere schommelingen kunnen worden verwacht in de concentraties van het effluent en dus een hogere meetfrequentie vereist is. De analyse van de bemonstering is gebaseerd op de vele onderzoeken die zijn uitgevoerd naar de kwaliteit van het grondwater.

9. Hoe wordt de kwaliteit, kwantiteit en frequentie van monitoring geborgd en hoe wordt de openbaarmaking daarvan gegarandeerd.

Reactie:

Door mij wordt gecontroleerd of wordt voldaan aan de monitoringsverplichting. Van analyseresultaten van de effluentbemonstering van lozingen wordt standaard geen actieve openbare kennisgeving gedaan. De gegevens kunnen op verzoek worden opgevraagd of in overleg met de betrokken partijen kunnen afspraken worden gemaakt over het toezenden van de analyseresultaten.

10. Hoe wordt de monitoring qua budget in de loop van de tijd verzekerd.

Reactie:

Dit is een zaak voor de initiatiefnemer en is geen aspect wat wordt meegenomen bij het beoordelen van deze melding en het verlenen van het maatwerkvoorschrift.

11. Wanneer wordt het onderzoek naar kosteneffectiviteit uitgevoerd en wie bepaalt op welke wijze wanneer sprake is van kosteneffectiviteit.

Reactie:

Op het moment dat de in het maatwerkvoorschrift voorgeschreven emissiegrenswaarde voor pentachloorfenol wordt overschreden moet er door de initiatiefnemer een onderzoek worden uitgevoerd naar de mogelijkheid om kosteneffectief te zuiveren. Vervolgens wordt het onderzoeksvoorstel en onderzoeksrapport beoordeeld door de waterkwaliteitsbeheerder. Hierbij wordt beoordeeld of de voorgestelde zuiveringstechnieken en bijbehorende kosten volledig en realistisch zijn. De kosten worden vervolgens afgezet tegen de dan geldende kosteneffectiviteitsdrempel voor pentachloorfenol.

12. Wat is de tijdelijkheid van de tijdelijke maatregel van de diepdrainage Rietkampen en hoe wordt deze bepaald.

Reactie:

Op het moment dat de sulfaatconcentraties in de diepdrainage Rietkampen na de start van de maatregel zijn afgenomen tot 200 mg/l wordt deze tijdelijke maatregel opgeheven. Door monitoring wordt dit bepaald. Naar verwachting zal dit 5 jaar duren.

13. SME stelt dat in het kader van Natura2000 en milieueffectrapportages een effect van 1% al significant kan zijn en eist daarom dat er een nulmeting en herhaalde evaluatiemomenten worden gedaan ter plekke van de lozing door de opname van het huidige bestand aan aquatische flora en fauna.

Reactie:

De lozing is beoordeeld conform het geldende beleid en er is geen aanleiding om de door SME geëiste aanvullende onderzoeken na start van de lozing uit te voeren.

14. Waarom is er niet door een onafhankelijke partij getoetst of de lozing kan leiden tot niet-acuut toxische of enigszins toxische effecten.

Reactie:

De toetsing heeft plaats gevonden conform het geldende beleid en is beoordeeld door RWS in haar rol als bevoegd gezag.

15. Hoe is de emissiegrenswaarde van 1500 mg/l tot stand gekomen en zijn daar referenties voor.

Reactie:

Het vaststellen van een emissiegrenswaarde voor een stof, waarvan in het Blbi geen emissiegrenswaarden is opgenomen is maatwerk afhankelijk van de desbetreffende situatie. In dit geval is de emissiegrenswaarde gebaseerd op de maximaal te verwachten sulfaatconcentratie.

16. Zal bij het lozingspunt sprake zijn van waarschuwingen of van een zwemverbod.

Reactie:

Dit zijn aspecten die bij het beoordelen van deze melding en het verlenen van het maatwerkvoorschrift geen rol spelen.

17. SME is van oordeel dat het maatwerkvoorschrift op een ondeugdelijke motivering is gebaseerd en het ontbreekt op onderdelen zorgvuldigheid en belangenafweging.

Reactie:

Van deze mening wordt kennis genomen, maar deze wordt door mij niet onderschreven.

18. SME wijst de voorgestelde 'end-of-pipe' oplossing af en verzoekt om de gevraagde vergunning ex Blbi niet te verlenen.

Reactie:

De gekozen 'end-of-pipe' oplossing is het resultaat van een saneringsonderzoek waarvoor in het kader van de Wbb een beschikking is afgegeven. Deze keuze is in dat traject gemaakt en is geen aspect wat wederom bij het beoordelen van de melding en het verlenen van het maatwerkvoorschrift wordt meegenomen. Juridisch gezien is er geen sprake van een vergunning die wordt aangevraagd en kan worden geweigerd. Het betreft in dit geval een melding op grond van het Blbi,

welke door mij is beoordeeld op toereikendheid en of er voldoende invulling wordt gegeven aan de zorgplicht. Naar mijn mening is dat het geval. Daarnaast worden er door mij middels dit maatwerkvoorschrift nadere voorschriften gesteld aan de lozing.

Zienswijze Mooi Wageningen

De door Mooi Wageningen ingediende zienswijze zijn nagenoeg dezelfde als ook door SME zijn ingediend. Derhalve verwijs ik hiervoor naar de behandeling van de zienswijzen van SME en dan specifiek naar de punten 1, 2, 3, 4, 13, 17 en 19.

Samenvatting van reactie op de zienswijzen:

Naar aanleiding van de zienswijzen worden er geen voorschriften aangepast. In de overweging wordt nog expliciet een beschouwing opgenomen over het Bibi, de ABM en het Handboek Immissietoets in relatie tot de doelstellingen van de KRW.

5. Conclusie

De in het besluit opgenomen voorschriften waarborgen dat de doelstellingen van het waterbeheer voldoende worden beschermd. Op grond van de overwegingen bestaan er daarom geen bezwaren tegen het verlenen van het maatwerkvoorschrift.

6. Ondertekening

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
hoofd afdeling Vergunningverlening Rijkswaterstaat Oost-Nederland,

C. Jol

7. Mededelingen

Bent u het niet eens met dit besluit?

Dan kunt u op grond van de Algemene wet bestuursrecht beroep indienen bij de bestuursrechter. Met deze procedure legt u de zaak aan de rechter voor om te bepalen of Rijkswaterstaat het juiste besluit heeft genomen. U moet hiervoor wel belanghebbende bij het besluit zijn.

De volgende vragen en aandachtspunten kunnen u helpen bij het opstellen van een beroepschrift:

- Wat zijn de redenen dat u het met het besluit niet eens bent?
- Welk doel wilt u met uw beroep bereiken?
- Is het u voldoende duidelijk wat een beroepsprocedure inhoudt en weet u of u met deze procedure uw doel kunt bereiken? Kunt u uw doel op een andere, wellicht eenvoudigere wijze bereiken?

Hoe dient u beroep in?

Om in beroep te gaan bij de bestuursrechter moet u binnen zes weken na de dag waarop dit besluit ter inzage is gelegd, een beroepschrift indienen. U kunt uw beroepschrift sturen naar de rechtbank in het gebied waar u woont. Indien u niet zelf, maar namens een bedrijf of organisatie een beroepschrift indient dan kunt u het beroepschrift sturen naar de rechtbank in het gebied waar het bedrijf of de organisatie is ingeschreven.

In het beroepschrift moet in ieder geval het volgende staan:

- uw naam en adres;
- een duidelijke omschrijving van het besluit waartegen u beroep instelt (bijvoorbeeld door de datum en het kenmerk van het besluit te vermelden) en zo mogelijk een kopie van het besluit;
- de reden waarom u beroep instelt;
- de datum en uw handtekening.

Voor de behandeling van een beroepschrift wordt een bedrag aan griffierecht in rekening gebracht.

Het indienen van een beroepschrift heeft geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit blijft gelden in de tijd dat uw beroep in behandeling is. Als u dit niet wilt, bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen heeft voor u, dan kunt u een verzoek om voorlopige voorziening indienen. U doet dit door de Voorzieningenrechter van de rechtbank in het gebied waar u woont te vragen een voorlopige voorziening te treffen. Indien u niet zelf, maar namens een bedrijf of organisatie een voorlopige voorziening aanvraagt kunt u een voorlopige voorziening aanvragen bij de rechtbank in het gebied waar het bedrijf of de organisatie is ingeschreven.

De rechtbank zal daarvoor griffierecht in rekening brengen.

U kunt ook digitaal beroep instellen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Bijlage 1 Begripsbepalingen

Behorende bij het maatwerkvoorschrift van de minister van Infrastructuur en Milieu van heden, nr. RWS-2019/1555.

In deze beschikking wordt verstaan onder:

1. 'BBT': Beste Beschikbare Technieken. Wordt gedefinieerd als 'voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu meest doeltreffende techniek om de emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken, die – kosten en baten in aanmerking genomen – economisch en technisch haalbaar kunnen worden toegepast';
2. 'JG-MKE': Jaargemiddelde Milieukwaliteitseis. Van belang voor het toetsen aan chronische effecten;
3. 'MAC-MKE': Maximaal aanvaardbare Milieukwaliteitseis. Van belang voor het toetsen aan acute effecten;
4. 'Melding'; de aan dit maatwerkvoorschrift ten grondslag liggende melding door waterschap Vallei en Veluwe van 20 maart 2018;
5. 'MTR': Maximaal Toelaatbaar Risiconiveau. Als geen JG-MKE bekend is, wordt voor de immissietoets gebruik gemaakt van de MTR-waarde;
6. 'Steekmonster': een op enig moment genomen monster van het afvalwater;
7. 'Waterbeheerder': de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Oost Nederland namens de minister van Infrastructuur en waterstaat (per adres Eusebiusbuitensingel 66 Arnhem, Postbus 2232, 3500 GE Utrecht).

Berichtencentrum 24 uur per dag: (088) 7985001.

8. 'ZZS': Zeer zorgwekkende stoffen.

Bijlage 2 Analysevoorschriften

Behorende bij het maatwerkvoorschrift van de minister van Infrastructuur en Waterstaat van heden, nr. RWS-2019/1555.

De in dit maatwerkvoorschrift genoemde stof dient te worden bepaald volgens de voorschriften vermeld in de 'methoden voor de analyse voor afvalwater' van het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI):

Stof/parameter:	NEN-nummer
Sulfaat	NEN-EN-ISO 10304-1
Chloorfenolen, waaronder pentachloorfenol	NEN-EN 12673